

Informatie over het Vrije School kleuteronderwijs

Betekent 'vrij' in Vrije Schoolonderwijs dat kinderen geen regels krijgen?

Nee. Het woordje 'vrij' slaat op vrij van overheidsbemoeienis. Zo zijn Vrije Scholen begonnen, maar dat is al lang niet meer het geval. Vrije Scholen bieden kinderen juist veel structuur.

Wat is kenmerkend voor de kleutertijd op een Vrije School?

Kenmerkend voor de kleutertijd is het spelen in alle gradaties. Kleuters mogen op een Vrije School nog echt kleuter zijn en met fantasie spelen.

Een belangrijk deel van de dag bestaat uit spelen, we noemen dat Vrij Spel.

Kinderen mogen dan zelf kiezen waar en met wie ze willen spelen. Dat kan in een huisje zijn waar kinderen vadtje en moedertje maar ook de dokter en de postbode of de mevrouw van de winkel spelen. Dat kan met blokken en ander bouw- en constructiemateriaal zijn, dat kan met treinrails, treintjes en autootjes of met houten dier- en mensfiguren zijn, met zand of water maar ook met rekken en lappen, kisten en planken waar kinderen zelf hun huizen, kastelen, auto's en treinen mee maken. Verkleedkleden zijn summier, bijv. manteltjes die voor allerlei rollen gebruikt kunnen worden.

Fantasie wordt zoveel mogelijk gestimuleerd.

Naast het Vrije Spel in de klas is er ook iedere dag het buitenspel: schommelen, klimmen, in de zandbak spelen, rennen, met paardenteugels paard en ruiter spelen en rijden met karren komt dan aan bod.

Kring- en zangspelen worden gezamenlijk in de klas gespeeld; je kunt daarbij denken aan oude spelen als 2 emmertjes water halen en de zevensprong. Maar ook spelen die de juf zelf bedacht heeft en waarbij de kinderen haar nadoen: de juf zingt en maakt bijv. een gebaar van zaaien en de kinderen doen haar na. Dat worden ochtendspelen genoemd, de seizoenen zijn hierbij een leidraad. Gezelschapsspelletjes en spelletjes in de kring als tik tik wie ben ik sluiten tenslotte de rij.

Hoe ziet een dag in de kleuterklas op de Vrije School eruit?

De kinderen worden door hun ouders in de klas gebracht, de kinderen geven de juf een handje (zodat zij ook echt alle kleuters even heeft ontmoet) en als de kinderen op hun stoeltje in de kring zitten gaan de ouders de klas weer uit. Als het tijd is pakt de juf de lier (een soort harp) en begint te spelen, de deur van de klas wordt dichtgedaan en de kinderen luisteren even naar liermuziek. In een liedje begroeten we de dag en elkaar en het popje dat in de klas woont. De stoelen worden aan tafel gezet en we beginnen met een ochtendspel of zangspel. De kinderen zijn in beweging. Daarna gaan zij aan tafel iets doen: de ene dag plakken, de andere tekenen, schilderen of boetseren. Iedere dag heeft zijn eigen activiteit, zo leren de kinderen het ritme van de week kennen. Oudere kinderen werken vaak langer door dan jonge kleuters. Na deze tafelactiviteit begint het Vrije Spel.

Hierna ruimen we samen de klas op, gaan de kinderen naar de wc, wassen zij hun handen en gaan weer in de kring zitten. Even een rustmoment waarbij wat gegeten wordt, vingerspelletjes worden gedaan en een verhaal verteld wordt. Daarna eten de kinderen samen aan tafel. De biologische maaltijd wordt in de klas klaargemaakt, we bakken broodjes, smeren boterhammen en roeren in de rijstepap. Na het eten gaan de kinderen buiten spelen en tenslotte wordt de dag in de klas afgesloten en gaat het klaspopje naar bed. Een dag is een afwisseling van luisteren en van doen, een soort in- en uitademing.

Is iedere dag hetzelfde?

De volgorde van de dag is hetzelfde maar iedere dag heeft een eigen activiteit: bijv. op maandag plakken en rijstepap eten en op dinsdag boetseren en zelfgebakken broodjes eten.

Wordt er op de kleuterschool met projecten gewerkt?

Onze projecten zijn de seizoenen en de jaarfeesten die daar bij horen. Zoals een dag en een week een eigen ritme hebben, zo heeft een jaar ook een eigen ritme.

In de herfst vieren wij herfstfeesten als het Michaëlsfeest en Sint Maarten en in de lente Palmpasen, Pasen en Pinksteren.

Worden er alleen christelijke feesten gevierd?

Op de Vrije School wordt de kalender van de Christelijke feesten gevolgd. Bij het vieren van de feesten wordt uitgegaan van de leeftijd van de kleuter en hoe deze in de wereld staat. Het kerstverhaal met de geboorte van het kindje Jezus is een soort oerbeeld en spreekt kleuters heel erg aan. De kruisiging vinden wij daarentegen niet bij de belevingswereld van de kleuters passen. Het paasfeest wordt gevierd door het nieuwe leven te vieren, te zien en te beleven in de natuur en in gebruiken als eieren schilderen verstoppen en zoeken.

Is de Vrije School een school voor alleen christelijke mensen?

Nee, de Vrije School staat open voor iedereen.

Wat vind je nog meer kenmerkend voor de Vrije School kleutertijd?

Kenmerkend is dat wij op de kleuterschool proberen een soort van groot gezin te zijn. Kinderen van 4, 5, 6 en soms 7 jaar zitten bij elkaar in een groep. Het sociale is daardoor erg belangrijk. Als je net 4 bent mag je geholpen worden en als je bij de oudsten hoort mag je een ander helpen, sterker nog dat wordt van je gevraagd.

Verder is het kenmerkend dat er rust is. Rust en tijd om de wereld te ontdekken. Buiten zien dat in het voorjaar de narcissen gaan bloeien, daar blij mee zijn, in de herfst de mooiste bladeren drogen en er slingers van maken. Aandacht hebben voor de wereld om je heen en voor elkaar.

Hoe zit het met leren in de kleuterklas?

In de kleuterklas wordt veel geleerd, vooral al doende en in een concrete context. Weten waar al het speelgoed moet worden opgeruimd, de spullen van de winkel sorteren, de stoelen tellen en in de kring zetten, zonder te botsen een plank door de deuropening sjouwen en een stevig bouwwerk maken, eigenlijk is dat rekenen in de ruimte.

Hoe zit het met schrijven?

Alle voorwaarden om te leren schrijven komen aan bod in de kleuterklas. Die voorwaarden zitten vooral in de concentratie en de motoriek. De grote motoriek komt aan bod tijdens bijv. hinkelen, huppelen, touwtje springen, klimmen en springen. Voor de kleine motoriek doen we veel vingerspelletjes. Maar ook zelf je rits dichtdoen, goed de schaar hanteren, veters strikken, handwerkjes als pompoenen maken en weven dragen bij tot een goede kleine motoriek. Daarnaast krijgen de kleuters euritmie waarin wordt bewogen op klanken en muziek.

We verbieden niet dat kinderen letters schrijven maar we bieden het in de kleuterklas ook niet aan. Wij richten ons vooral op de fase daaraan voorafgaand. Oudste kleuters die bijna naar groep 3 gaan worden regelmatig uit de klas gehaald om met hen in het platte vlak voorbereidende schrijf oefeningen te doen.

Blijven kinderen op de Vrije School langer in de kleuterklas?

Op de Vrije School wordt naar meer dan alleen de kalenderleeftijd en de cognitieve vaardigheden gekeken. Daardoor blijven kinderen inderdaad vaak langer in de kleuterklas. Kinderen die in de zomer jarig zijn blijven meestal 3 jaar in de kleuterklas maar we kijken naar ieder kind apart.

Waar letten wij dan nog meer op?

Wij letten op de fysieke groei, de gezondheid, de ontwikkeling van zowel de grote als de kleine motoriek, de tekenontwikkeling, de taakgerichtheid, luisterhouding en concentratie, naar de sociaal-emotionele ontwikkeling en naar de cognitieve ontwikkeling.

We volgen de kinderen d.m.v. observaties en een leerlingvolgsysteem. Bij die kinderen waarvan wij denken dat 3 jaar kleuteren een optie zou kunnen zijn laten wij een onderzoekje uitvoeren door de intern begeleider van onze school. Daarnaast zijn er gesprekken met de ouders van deze kinderen.

Wat is het voordeel van een verlengde kleuterperiode?

Een kind gaat niet alleen cognitief een ontwikkeling door maar totaal. Wij noemen dat een ontwikkeling voor hoofd, hart en handen. In deze tijd zien wij veel wakkere kinderen die in het denken al verder zijn ontwikkelt dan in de rest maar die 'rest' hoort er wel bij. Een goed gecoördineerde grote en kleine motoriek, emotioneel vertrouwen hebben en kunnen omgaan met kleine tegenslagen, je kunnen concentreren en iets af willen maken: om maar een paar voorbeelden te noemen, dat moet ook aanwezig zijn.

Worden alle kinderen geplaatst die worden aangemeld?

Meestal wel maar een enkele keer denken wij dat een kind beter af is met een meer specifieke aanpak op een speciale school. Het gaat dan om kinderen met bijv. een fysieke handicap of een gedragsstoornis.

Mag ik kiezen in welk kleuterklas mijn kind komt?

Als een nieuw kind al kinderen kent in een klas, vermeld dat dan op het aanmeldingsformulier. Wij zullen proberen daar rekening mee te houden. Onze eerste prioriteit is het samenstellen van harmonische klassen met ongeveer evenveel jongens als meisjes en ongeveer evenveel jongere als oudere kleuters.

Wat wordt er van ouders verwacht?

Wij vragen een bepaalde betrokkenheid van ouders, rekening houdend met ieders drukke agenda; data voor bijv. ouderavonden zijn al lang van te voren bekend.

Wij gaan er van uit dat ouders op de ouder- en werkavonden aanwezig zijn. Dit zijn avonden voor alle ouders van een klas waarbij of informatie wordt gegeven of iets gemaakt wordt voor de kinderen, bijv. een 5 december kadootje.

Daarnaast vragen wij hulp bij jaarfeesten, bijv. koekjes bakken of iets knutselen.

Wij vragen de ouders om of in de tuin of in de klas te willen helpen met onderhoud en verzorging. Afhankelijk van de grootte van de klas gaat dat om zo'n 3 keer per jaar op vrijdagmiddag of zaterdagochtend. Tenslotte vragen wij een vrijwillige bijdrage om die dingen die extra zijn te kunnen financieren. Verdere info hierover is te krijgen bij de administratie. Misschien nog handig om te weten: de schooldagen op de kleuterschool zijn van 8.30 tot 13.05 en kinderen van 4 jaar blijven in overleg met de ouders vaak enkele maanden tot uiterlijk een jaar op woensdag nog thuis.

Heb je verdere vragen? Bel naar de administratie: 073-6139158 of mail: administratie@vsdedriestroom.nl.

Met vriendelijke groet,
de kleuterleidsters,
Leona van Ravesteijn, Judith de Haan en Floor Tellers